

Konserniyhtiöiden hallituksen ja toimitusjohtajan työn arvioinnit 2022

VD/7785/00.01.02.01/2022

RV/K-ML/RK-K/HK

Kaupunginvaltuuston 21.9.2020 hyväksymien konserniyhteisöjen omistajapoliittisten linjausten mukaan kaupunginhallituksen konsernijaosto seuraa konserniyhteisöjen hallitusten asiantuntemusta säännöllisesti toteutettavien hallitusten itsearviointien avulla.

Henkilöstökeskus kehitti strategialinjauksen mukaan sähköisen työkalun konserniyhteisöjen työskentelyn arviointiin ja kehittämiseen (webropol-kyselypohja) 2018. Arviointikysely tuotettiin yhtiöille tuolloin ensimmäisen kerran. Arviointi toteutettiin edellisen kerran vuonna 2020 Vantaa-konsernin kaikissa tytäryhtiöissä ja sen toteutti konserniohjaus- ja valvonta.

Konserniohjaus ja -valvonta toteutti kyselyn maalis-huhtikuussa 2022 kaupungin 19 konserniyhtiöön niin, että kyselyyn vastasivat hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja. Kyselyn ulkopuolelle jätettiin tonttiyhtiöitä, joilla ei ole säännöllistä toimintaa. Kyselyjen tulokset käsiteltiin suurten yhtiöiden (Vantaan Energia Oy, Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy, VAV Yhtymä Oy, VTK Kiinteistöt Oy ja Mercuria Kauppaoppilaitos Oy) osalta erillisessä työpajassa, jossa liikkeenjohdon toimintaan erikoistunut konsultti oli mukana purkamassa kyselytulokset, fasilitoimassa työpajan sekä vertasi kyselyn tuloksia aiempaan ja kirjasi kehittämisaihiot. Työpajat pidettiin touko-kesäkuussa 2022. Hallitusarviointeja käsitellään lisäksi yhtiöille pidettävissä omistajaohjauskeskusteluissa, joissa läpikäydään arviointien tulokset ja varmistetaan käsittely konserniyhtiöiden hallituksissa.

Muut yhtiöt ovat käsitelleet hallitustyöskentelyn arvioinnin keskustelemalla arvioinnin tuloksista ja hallitustyöskentelyn kehittämisestä hallituksen kokouksessa.

Konsernijaosto hyväksyi syksyllä 2020 ja alkuvuodesta 2021 pääsääntöisesti kaikille konserniyhtiöille yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset, joiden osana kunkin yhtiön hallituksen jäsenille määriteltiin osaamisvaateet. Osaamisvaateet määrittävät, minkälaista yleistä ja toimialaan keskittynyttä liikkeenjohdon osaamista tarvitaan kunkin yhtiön hallitukseen ja avustavat näin oikeiden henkilöiden löytämistä konserniyhteisöjen hallituksiin.

Valtuustokauden vaihdoksesta johtuen yhtiöiden hallitukset ovat vaihtuneet vuonna 2021. Valtuustokauden vaihdoksella ja uusien hallitusten jäsenten nimeämisellä ei havaittu olleen merkittäviä vaikutuksia hallitusten kollektiivisen osaamisen tasoon tai hallitustyöskentelyyn. Viime vuoden lopulla uudistuneet hallituskokoonpanot arvioivat hallituksen työskentelyn aloituksen sujuneen pääsääntöisesti hyvin, joskin koronavirusepidemian vuoksi etäkokouksien on arvioitu hieman hidastaneen hallitusten jäsenten keskinäisen vuorovaikutuksen kehittymistä.

Edelliseen kyselyyn verrattuna tuloksissa on havaittavissa yksittäisten suurten yhtiöiden osalta jonkin verran sekä positiivisia että negatiivisia muutoksia, mutta kokonaisuutena hallitusten työskentelyn ja hallitusten kollektiivisen osaamisen katsotaan olevan hyvällä tasolla. Myös toimitusjohtajien toiminnan, osaamisen ja päätösvalmistelun hallituksille on arvioitu olevan hyvällä tasolla.

Muiden kuin suurten yhtiöiden osalta muutokset kaikilla osa-alueilla olivat vähäisiä vuoteen 2020 verrattuna. Hallitusten kollektiivisen osaamisen arvioitiin parantuneen vuodesta 2020. Hallituksen jäsenille on järjestetty vuodesta 2021 alkaen Vantaan kaupungin oma hallitusosaajan

valmennusohjelma, johon kaikkien Vantaan hallituksiin nimeämien on jatkossa osallistuttava. Syksyn 2022 aikana valtaosa konserniyhtiöiden hallitusten jäsenistä on suorittanut hallitusosaajavalmennuksen. Hallitusosaajavalmennus nousi erityisesti suurten yhtiöiden työpajoissa esille. Koulutus arvioitiin hyväksi ja tarpeelliseksi tavaksi hallitustyöskentelyn kehittämisessä. Hallitusosaajavalmennusta kehitetään palveluntuottajaksi valitun FCG Finnish Consulting Group Oy:n kanssa jatkossa siten, että valmennuksen moduuleita muokataan saadun palautteen perusteella seuraaviin toteutuksiin.

Arviointien yhteenvedona voidaan todeta, että seuraaviin asioihin tulee jatkossa erityisesti kiinnittää huomiota konserniyhtiöiden hallitustyöskentelyssä:

- Tulevaisuuteen katsominen yhteiskunnallisten muutosten keskellä.
- Hallitusten ja omistajaohjauksen vuoropuhelun kehittäminen.
- Kokouskäytäntöjen saattaminen mahdollisimman tarkoituksenmukaisiksi ja hyödyntämään monipuoliset kokoustekniikan mahdollisuudet.

Konsernijaoston 7.10.2020 (§ 4) hyväksymän Vantaan kaupungin tytäryhtiöiden hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskevan CG-ohjeen kohdan 4.3 mukaan hallituksen on arvioitava vuosittain toimintaansa ja työskentelytapojaan henkilöstön ja konsernipalveluiden palvelualueen ohjeistamalla tavalla ja kehitettävä toimintaansa arvioinnin tulosten perusteella. Ohjeen 4.3 kohdan mukaan arviointien tuloksia esitellään myös kaupunginhallituksen konsernijaostossa.

Konsernijaosto 29.8.2022 § 6

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) merkitä tiedoksi konserniyhtiöiden hallitustyöskentelyn arviointien tulokset ja yhtiöiden hallitusten tekemät kehittämismenot ja
- b) todeta, että arvioinneissa nousseet kehittämisaiheet otetaan huomioon, kun jatketaan konserniohjauksen ja -valvonnan toimintamallien kehittämistä sekä mietitään hallitusten ja toimitusjohtajien osaamisen kehittämisen toimenpiteitä vuodelle 2023.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Koontidiat hallitusarvioinneista 2022, muut kuin suuret yhtiöt
- Koontidiat hallitusarvioinneista 2022, suuret yhtiöt (salassa pidettävä, Julkl 621/1999, 24 §:n 1 mom. 20 kohta)

Täytäntöönpano: Konserniohjaus ja -valvonta

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Konserniohjauksen päällikkö Riikka Kiljander-Kiiskinen, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)